Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA

5 ta’ Novembru 2002 (*)

“Artikoli 43 KE u 48 KE ? Kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta’ Stat Membru bl-uffi??ju rre?istrat tag?ha fih ? Kumpannija li te?er?ita l-libertà ta’ stabbiliment tag?ha fi Stat Membru ie?or ? Kumpannija meqjusa li ttrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha fit-territorju ta’ l-Istat Membru ospitanti skond il-li?i ta’ dan l-Istat ? Nuqqas ta’ rikonoxximent mill-Istat Membru ospitanti tal-kapa?ità ?uridika tal-kumpannija u tal-kapa?ità tag?ha li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji ? Restrizzjoni g?al-libertà ta’ stabbiliment ? ?ustifikazzjoni”

Fil-kaw?a C-208/00

li g?andha b?ala su??ett talba mressqa quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, skond l-Artikolu 234 KE, mill-Bundesgerichtshof (il-?ermanja) bil-g?an li, fil-kaw?a quddiem dik il-qorti bejn

Überseering BV

u

Nordic Construction Company Baumanagement GmbH (NCC),

ting?ata de?i?joni preliminari dwar l-interpretazzjoni ta’ l-Artikoli 43 KE u 48 KE,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA,

komposta minn G. C. Rodríguez Iglesias, President, J.-P. Puissochet, M. Wathelet (Relatur) u R. Schintgen, Presidenti ta’ Awla, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr u J. N. Cunha Rodrigues, Im?allfin,

Avukat ?enerali: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

Re?istratur: H. A. Rühl, Amministratur Prin?ipali,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet bil-miktub ippre?entati:

– g?al Überseering BV, minn W. H. Wagenführ, Rechtsanwalt,

– g?al Nordic Construction Company Baumanagement GmbH (NCC), minn F. Kösters, Rechtsanwalt,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn A. Dittrich u B. Muttelsee-Schön, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Spanjol, minn M. López-Monís Gallego, b?ala a?ent,

– g?all-Gvern Taljan, minn U. Leanza, b?ala a?ent, assistit minn F. Quadri, avvocato dello Stato,

– g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn R. Magrill, b?ala a?ent, assistita minn J. Stratford, barrister,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn M. Patakia u C. Schmidt, b?ala a?enti,

– g?all-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA, minn P. Dyrberg u J. F. Jónsson kif ukoll minn E. Wright, b?ala a?enti,

wara li rat ir-rapport g?as-seduta,

wara li semg?et l-osservazzjonijiet orali ta' Überseering BV, irrappre?entata minn W. H. Wagenführ, ta' Nordic Construction Company Baumanagement GmbH (NCC), irrappre?entata minn F. Kösters, tal-Gvern ?ermani?, irrappre?entat minn A. Dittrich, tal-Gvern Spanjol, irrappre?entat minn N. Díaz Abad, b?ala a?ent, tal-Gvern Olandi?, irrappre?entat minn H. G. Sevenster, b?ala a?ent, tal-Gvern tar-Renju Unit, irrappre?entat minn R. Magrill, assistita minn J. Stratford, tal-Kummissjoni, irrappre?entata minn C. Schmidt, u ta' l-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA, irrappre?entata minn P. Dyrberg, fis-seduta tas-16 ta' Ottubru 2001,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali fis-seduta ta' l-4 ta' Di?embru 2001,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 B'digriet tat-30 ta' Marzu 2000, li wasal fir-Re?istru tal-Qorti tal-?ustizzja fil-25 ta' Mejju ta' wara, il-Bundesgerichtshof g?amlet, skond l-Artikolu 234 KE, ?ew? domandi preliminari dwar l-interpretazzjoni ta' l-Artikoli 43 KE u 48 KE.

2 Dawn id-domandi tqajmu fil-kuntest ta' kaw?a bejn Überseering BV (iktar 'il quddiem "Überseering"), kumpannija rregolata mil-li?i Olandi?a, irre?istrata fit-22 ta' Awwissu 1990 fir-Re?istru tal-Kummer? ta' Amsterdam u ta' Haarlem, u Nordic Construction Company Baumanagement GmbH (iktar 'il quddiem "NCC"), kumpannija stabbilita fil-?ermanja, dwar it-tiswija ta' nuqqasijiet fl-e?ekuzzjoni fil-?ermanja ta' xog?lijiet fdati lil NCC minn Überseering.

Id-dritt nazzjonali

3 Iz-Zivilprozessordnung (Kodi?i ta' pro?edura ?ivili ?ermani?) jipprovdi li r-rikors ta' parti li ma g?andhiex il-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji g?andu ji?i mi??ud b?ala inammissibbli. Skond l-Artikolu 50(1) tieg?u, g?andha l-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji kull persuna, inklu?i l-kumpanniji, li g?andha l-kapa?ità ?uridika, iddefinita b?ala l-kapa?ità li jkollha drittijiet u obbligi.

4 Skond il-?urisprudenza kostanti tal-Bundesgerichtshof, approvata mid-duttrina ?ermani?a prevalenti, il-kapa?ità ?uridika ta' kumpannija hija evalwata skond il-li?i applikabbli fil-post fejn ikun stabbilit l-uffi??ju effettiv tag?ha ("Sitztheorie" jew it-teorija ta' l-uffi??ju), b'mod kuntrarju g?all-"Gründungstheorie" jew it-teorija ta' l-inkorporazzjoni, li tipprovdi li l-kapa?ità ?uridika hija ddeterminata skond il-li?i ta' l-Istat fejn il-kumpannija kienet inkorporata. Din ir-regola tapplika wkoll meta kumpannija tkun ?iet inkorporata legalment fi Stat ie?or u sussegwentemnt l-uffi??ju effettiv tag?ha ji?i ttrasferit fil-?ermanja.

5 Safejn il-kapa?ità ?uridika ta' kumpannija b?al din ti?i evalwata fid-dawl tal-li?i ?ermani?a, din la jista' jkollha drittijiet u obbligi u lanqas ma tista' tkun parti fi pro?edura ?udizzjarja, sakemm ma tinkorporax ru?ha mill-?did fil-?ermanja b'mod li tikseb il-kapa?ità ?uridika skond il-li?i ?ermani?a.

Il-kaw?a prin?ipali

6 F'Ottubru 1990, Überseering akkwistat art f'Düsseldorf (il-?ermanja), li hija u?at g?al

skopijiet professjonali. B'kuntratt ta' appalt tas-27 ta' Novembru 1992, Überseering inkarigat lil NCC bir-rinnovament ta' garaxx u ta' motel mibnija fuq din l-art. Saru x-xog?lijiet, i?da Überseering sostniet li kien hemm nuqqasijiet fl-e?ekuzzjoni tax-xog?lijiet ta' tibjid.

7 F'Di?embru 1994, ?ew? ?ittadini ?ermani?i residenti f'Düsseldorf kisbu l-intier ta' l-ishma f'Überseering.

8 Fl-1996, wara li NCC ?iet inutilment mitluba tirrepara n-nuqqasijiet ikkonstatati fl-e?ekuzzjoni tax-xog?lijiet, Überseering ?arrket lil NCC, fuq il-ba?i tal-kuntratt ta' appalt ta' bejniethom, quddiem il-Landgericht Düsseldorf sabiex din ti?i kkundannata t?allasha s-somma ta' DEM 1 163 657,77, flimkien ma' l-interessi, b?ala spejje? g?at-tiswija tan-nuqqasijiet allegati u d-danni li rri?ultaw minnhom.

9 Il-Landgericht ?a?det dan ir-rikors. L-Oberlandesgericht Düsseldorf ikkonfermat din id-de?i?joni ta' ?a?da. Skond il-kostatazzjonijiet ta' din ta' l-a??ar, Überseering ittrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha f'Düsseldorf wara li l-ishma tag?ha nxtraw minn ?ew? ?ittadini ?ermani?i. L-Oberlandesgericht ikkunsidrat li, b?ala kumpannija rregolata mil-li?i Olandi?a, Überseering ma kellhiex il-kapa?ità ?uridika fil-?ermanja u, g?aldaqstant, ma setg?etx tkun parti fi pro?eduri ?udizzjarji.

10 G?alhekk, l-Oberlandesgericht idde?idiet li r-rikors ta' Überseering kien inammissibbli.

11 Überseering appellat mis-sentenza ta' l-Oberlandesgericht quddiem il-Bundesgerichtshof.

12 Barra minn hekk, mill-osservazzjonijiet ta' Überseering jirri?ulta li, waqt li kienet g?addejja l-pro?edura quddiem il-Bundesgerichtshof, Überseering ?iet imressqa, skond regoli o?ra tal-li?i ?ermani?a mhux spe?ifikati, quddiem qorti ?ermani?a b?ala konvenuta. B'din il-pro?edura hija ?iet ordnata mil-Landgericht Düsseldorf sabiex t?allas id-drittijiet ta' l-arkitetti, apparentement min?abba l-iskrizzjoni tag?ha, fil-11 ta' Settembru 1991, fir-re?istru ta' l-artijiet ta' Düsseldorf, b?ala proprjetarja ta' l-art li fuqha nbnew il-garaxx u l-motel irrinnovati minn NCC.

Id-domandi preliminari

13 Minkejja li kkonstatat li l-?urisprudenza tag?ha esposta fil-punti 4 u 5 ta' din is-sentenza hija kkontestata f'diversi aspetti minn ?erti kummentaturi fid-duttrina ?ermani?a, il-Bundesgerichtshof i??udikat li, fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju u tal-li?i tal-kumpanniji fl-Unjoni Ewropea, huwa preferibbli li tibqa' tapplika din il-?urisprudenza u dan g?al diversi ra?unijiet.

14 Fl-ewwel lok, g?andha ti?i mwarrba kull soluzzjoni li tinvolvi, billi jitqiesu fatturi ta' konnessjoni differenti, evalwazzjoni tas-sitwazzjoni ?uridika ta' kumpannija fid-dawl ta' diversi sistemi legali. Skond il-Bundesgerichtshof, soluzzjoni b?al din twassal g?al in?ertezza ?uridika, peress li ma tkunx tista' ssir distinzjoni ?ara ta' l-oqsma ta' regolamentazzjoni li g?andhom ji?u sottomessi g?al sistemi legali differenti.

15 Fit-tieni lok, il-fattur ta' konnessjoni li jirrappre?enta l-post ta' inkorporazzjoni jag?ti vanta?? lill-membri fundaturi tal-kumpannija peress li fl-g?a?la tal-post ta' inkorporazzjoni, dawn ikunu jistg?u jag??lu s-sistema legali li l-iktar taqbel lilhom. Dan jikkostitwixxi d-dg?ufija fundamentali tat-teorija ta' l-inkorporazzjoni, li ma ti?ux in kunsiderazzjoni l-fatt li l-inkorporazzjoni u l-attivitajiet ta' kumpannija jaffettwaw ukoll l-interessi ta' terzi persuni u dawk ta' l-Istat fejn ikun jinsab l-uffi??ju effettiv jekk dan ta' l-a??ar ikun jinsab fi Stat li ma jkunx dak fejn il-kumpannija tkun ?iet inkorporata.

16 Fit-tielet lok, il-fattur ta' konnessjoni kkostitwit mill-post ta' l-uffi??ju effettiv jippermetti, min-

na?a l-o?ra, li ji?i evitat li, permezz ta’ inkorporazzjoni ta’ kumpannija f’pajji? ie?or, ji?u evitati d-dispo?izzjonijiet tal-li?i tal-kumpanniji ta’ l-Istat fejn ikun jinsab l-uffi??ju effettiv li huma inti?i sabiex jipprote?u ?erti interessi fundamentali. F’din il-kaw?a, l-interessi li l-li?i ?ermani?a tfittex li tipprote?i huma b’mod partikolari dawk tal-kredituri tal-kumpannija: il-li?i dwar il-“Gesellschaften mit beschränkter Haftung (GmbH)” (kumpanniji b’responsabbiltà limitata ta?t il-li?i ?ermani?a) tassigura din il-protezzjoni permezz ta’ regoli ddettaljati fir-rigward tal-kontribuzzjoni inizjali u ?-?amma tal-kapital tal-kumpannija. G?andha ting?ata protezzjoni wkoll lill-kumpanniji dipendenti u lill-azzjonisti minoritarji tag?hom fil-ka? ta’ rabtiet bejn impri?i, liema protezzjoni hija assigurata, fil-?ermanja, permezz ta’ regoli b?al dawk tal-li?i tal-gruppi ta’ kumpanniji u, fil-ka? ta’ ftehim ta’ kontroll u ta’ kuntratti ta’ trasferiment ta’ profitti, permezz ta’ regoli li jirrigwardaw l-indennizz u l-kumpens finanzjarju ta’ l-azzjonisti ?vanta??jati minn dawn il-ftehim u kuntratti. Fl-a??ar nett, ir-regoli dwar it-tmexxija kon?unta jiggarantixxu l-protezzjoni ta’ l-impjegati tal-kumpannija. Il-Bundesgerichtshof tenfasizza li ma hemmx dispo?izzjonijiet ekwivalenti fl-Istati Membri kollha.

17 Madankollu l-Bundesgerichtshof tistaqsi jekk, fil-ka? ta’ trasferiment transkonfinali ta’ l-uffi??ju effettiv, il-libertà ta’ stabbiliment iggarantita mill-Artikoli 43 KE u 48 KE tipprekludix ir-rabta tas-sitwazzjoni ?uridika tal-kumpannija mal-li?i ta’ l-Istat Membru fejn ikun jinsab l-uffi??ju effettiv tag?ha. Skond il-Bundesgerichthof, il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja ma tag?tix risposta ?ara g?al din id-domanda.

18 F’dan ir-rigward, hija tirrileva li, fis-sentenza tag?ha tas-27 ta’ Settembru 1988, Daily Mail and General Trust (81/87, ?abra p. 5483), il-Qorti tal-?ustizzja, wara li indikat li l-kumpanniji setg?u je?er?itaw il-libertà ta’ stabbiliment tag?hom billi jo?olqu a?enziji, ferg?at jew sussidjarji jew billi jittrasferixxu l-intier tal-kapital tag?hom f’kumpannija ?dida fi Stat Membru ie?or, ikkonstatat li, b’differenza mill-persuni fi?i?i, il-kumpanniji je?istu biss fuq il-ba?i tas-sistema legali nazzjonali li tirregola l-inkorporazzjoni u l-e?istenza tag?hom. Mill-istess sentenza jirri?ulta wkoll li t-Trattat KE a??etta li hemm disparità bejn ir-regoli nazzjonali tad-dritt internazzjonali privat u rri?erva s-soluzzjoni tal-problemi marbuta ma’ dan permezz ta’ li?ijiet futuri.

19 Fis-sentenza tad-9 ta’ Marzu 1999, Centros (C-212/97, ?abra p. I-1459), il-Qorti tal-?ustizzja ??ensurat ir-rifjut ta’ awtorità Dani?a li tirre?istra fir-re?istru tal-kummer? ferg?a ta’ kumpannija legalment inkorporata fir-Renju Unit. Madankollu, il-Bundesgerichtshof tirrileva li din il-kumpannija ma ttrasferietx l-uffi??ju tag?ha peress li, sa mill-inkorporazzjoni tag?ha, l-uffi??ju rre?istrat tag?ha kien jinsab fir-Renju Unit u l-uffi??ju effettiv tag?ha fid-Danimarka.

20 Il-Bundesgerichtshof tistaqsi jekk, fid-dawl tas-sentenza Centros, i??itata iktar ’il fuq, id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat li jirrigwardaw il-libertà ta’ stabbiliment jipprekludux, f’sitwazzjoni b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-applikazzjoni tar-regoli tad-dritt internazzjonali privat fis-se?? fl-Istat Membru fejn ikun jinsab l-uffi??ju effettiv ta’ kumpannija legalment inkorporata fi Stat Membru ie?or, meta dawn ir-regoli g?andhom b?ala konsegwenza n-nuqqas ta’ rikonoxximent tal-kapa?ità ?uridika ta’ din il-kumpannija u, g?alhekk, tal-kapa?ità tag?ha li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji fl-istess Stat Membru sabiex tinforza d-drittijiet li jo?or?u minn kuntratt.

21 F’dawn i?-?irkustanzi, il-Bundesgerichtshof idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u tag?mel is-segwenti domandi preliminari lill-Qorti tal-?ustizzja:

“1) L-Artikoli 43 KE u 48 KE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li l-libertà ta’ stabbiliment tal-kumpanniji tipprekludi li l-kapa?ità ?uridika u l-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji ta’ kumpannija legalment inkorporata skond il-li?ijiet ta’ Stat Membru ji?u evalwati fid-dawl tal-li?i ta’ Stat ie?or fejn din il-kumpannija tkun ittrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha meta minn din il-li?i jirri?ulta li din il-kumpannija ma tkunx g?adha tista’ tinforza permezz ta’ pro?eduri ?udizzjarji fl-Istat ta’ l-istabbiliment id-drittijiet tag?ha ta?t kuntratt?

2) Fil-ka? ta' risposta po?ittiva:

Huwa rikjest mil-libertà ta' stabbiliment tal-kumpanniji (Artikoli 43 KE u 48 KE) li l-kapa?ità ?uridika ta' kumpannija u l-kapa?ità tag?ha li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji ji?u evalwati fid-dawl tal-li?i ta' l-Istat fejn din tkun ?iet inkorporata?"

Fuq l-ewwel domanda preliminari

22 Permezz ta' l-ewwel domanda tag?ha, il-qorti ta' rinviju qed tistaqsi essenzjalment jekk l-Artikoli 43 KE u 48 KE jipprekludux li, meta kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru li fit-territorju tieg?u jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha titqies, skond il-li?i ta' Stat Membru ie?or, li tkun ittrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha f'dan l-Istat, dan ta' l-a??ar ma jirrikonoxxix il-kapa?ità ?uridika ta' din il-kumpannija u, g?alhekk, il-kapa?ità tag?ha li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji quddiem il-qrati nazzjonali tieg?u sabiex tinforza d-drittijiet tag?ha ta?t kuntratt konklu? ma' kumpannija stabbilita f'dan l-Istat.

Osservazzjonijiet sottomessi lill-Qorti tal-?ustizzja

23 Kemm g?al NCC u kif ukoll g?all-Gvern ?ermani?, il-Gvern Spanjol u l-Gvern Taljan, id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment ma jipprekludux li l-kapa?ità ?uridika ta' kumpannija legalment inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru u l-kapa?ità tag?ha li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji ji?u evalwati fid-dawl tar-regoli legali ta' Stat Membru ie?or fejn din il-kumpannija titqies li tkun ittrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha u, jekk ikun il-ka?, li din il-kumpannija ma tkunx tista' tinforza permezz ta' pro?eduri ?udizzjarji f'dan l-Istat l-ie?or id-drittijiet tag?ha ta?t kuntratt konklu? ma' kumpannija stabbilita f'dan l-istess Stat.

24 Huma jibba?aw l-evalwazzjoni tag?hom, minn na?a, fuq id-dispo?izzjonijiet tat-tielet in?i? ta' l-Artikolu 293 KE, li jipprovdi:

"L-Istati Membri g?andhom, safejn ikun me?tie?, jie?du sehem f'negozjati ma' xulxin bil-g?an li jassiguraw g?a?-?ittadini tag?hom:

[...]

– ir-rikonoxximent re?iproku tal-kumpanniji skond l-Artikolu 48, paragrafu 2, i?-?amma tal-personalità ?uridika tag?hom fil-ka?ijiet li l-uffi??ju re?istrat ji?i trasferit minn pajji? g?all-ie?or [...]"

25 Skond NCC, l-Artikolu 293 KE huwa bba?at fuq ir-rikonoxximent mill-Istati Membri kollha tal-fatt li kumpannija inkorporata fi Stat Membru ma ??ommx b'mod awtomatiku l-personalità ?uridika tag?ha fil-ka? ta' trasferiment ta' l-uffi??ju tag?ha fi Stat Membru ie?or u li huwa me?tie? li ji?i konklu? mill-Istati Membri ftehim spe?ifiku f'dan is-sens - li sal-lum g?adu ma ?iex adottat. Minn dan NCC tikkonkludi li l-fatt li kumpannija titlef il-personalità ?uridika tag?ha fil-ka? ta' trasferiment ta' l-uffi??ju effettiv tag?ha fi Stat Membru ie?or huwa kompatibbli mad-dispo?izzjonijiet Komunitarji dwar il-libertà ta' stabbiliment. Ir-rifjut minn Stat Membru li jirrikonoxxi l-personalitá ?uridika barranija ta' kumpannija, inkorporata fi Stat Membru ie?or, li ttrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha fit-territorju tieg?u, ma jikkostitwixxix restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment safejn din il-kumpannija g?andha l-possibbiltà li tinkorpora ru?ha mill-?did skond il-li?ijiet ta' dan l-Istat. L-uni?i drittijiet protetti mil-libertà ta' stabbiliment huma d-dritt ta' inkorporazzjoni mill-?did f'dan l-Istat kif ukoll id-dritt li kumpannija tistabbilixxi pre?enza hemmhekk.

26 Skond il-Gvern ?ermani?, l-awturi tat-Trattat integraw l-Artikoli 43 KE u 48 KE b'g?arfien s?i? tad-differenzi sinjifikattiv li hemm bejn il-li?ijiet dwar il-kumpanniji ta' l-Istati Membri u bl-intenzjoni li j?allu fis-se?? il-kompetenza nazzjonali u l-awtorità tal-li?i nazzjonali sakemm tkun

g?adha ma saret ebda approssimazzjoni ta' li?ijiet. Anki jekk hemm diversi direttivi ta' armonizzazzjoni fil-qasam tal-li?i tal-kumpanniji, adottati fuq il-ba?i ta' l-Artikolu 44 KE, attwalment ma hemm ebda direttiva ta' dan it-tip dwar it-trasferiment ta' l-uffi??ju u ma ?ie adottat ebda ftehim multilaterali f'dan il-qasam skond l-Artikolu 293 KE. G?alhekk, fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju, l-applikazzjoni fil-?ermanja tat-teorija ta' l-uffi??ju reali jew effettiv u l-implikazzjonijiet tag?ha fir-rigward tar-rikonoxximent tal-kapa?ità ?uridika tal-kumpanniji u tal-kapa?ità tag?hom li joqog?du fi pro?eduri ?udizzjarji huma kompatibbli mad-dritt Komunitarju.

27 Bl-istess mod, g?all-Gvern Taljan, il-fatt li l-Artikolu 293 KE jipprovdi g?all-konklu?joni ta' konvenzjonijiet mill-Istati Membri bil-?sieb, b'mod partikolari, li ji?i ggarantit li kumpannija ??omm il-personalità ?uridika tag?ha fil-ka? ta' trasferiment ta' l-uffi??ju minn Stat Membru g?all-ie?or juri li l-kwistjoni ta?-?amma tal-personalità ?uridika wara t-trasferiment ta' l-uffi??ju ta' kumpannija ma hijiex ri?olta mid-dispo?izzjonijiet tad-dritt Komunitarju dwar il-libertà ta' stabbiliment.

28 Il-Gvern Spanjol, min-na?a tieg?u, jenfasizza li l-Konvenzjoni dwar ir-Rikonoxximent Re?iproku tal-Kumpanniji u tal-Persuni Legali, iffirmata fi Brussell fid-29 ta' Frar 1968, qatt ma ?iet fis-se??. G?alhekk, fin-nuqqas ta' konvenzjoni konklu?a bejn l-Istati Membri fuq il-ba?i ta' l-Artikolu 293 KE, ma hemm ebda armonizzazzjoni fil-livell Komunitarju li tippermetti soluzzjoni tal-kwistjoni ta?-?amma tal-personalità ?uridika ta' kumpannija fil-ka? ta' trasferiment ta' l-uffi??ju. F'dan ir-rigward ma jirri?ulta xejn fl-Artikoli 43 KE u 48 KE.

29 Kemm NCC, u kif ukoll il-Gvern ?ermani?, il-Gvern Spanjol u dak Taljan, isostnu, min-na?a l-o?ra, li l-evalwazzjoni tag?hom issib sostenn fis-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, b'mod partikolari fil-punti 23 u 24 tag?ha, li jipprovdu dan li ?ej:

"[...] it-Trattat iqis id-disparità bejn il-li?ijiet nazzjonali dwar il-fattur ta' konnessjoni rikjest fir-rigward tal-kumpanniji tag?hom kif ukoll il-possibbiltà u, meta jkun il-ka?, il-modalitajiet ta' trasferiment ta' l-uffi??ju, irre?istrat jew reali, ta' kumpannija inkorporata ta?t li?i nazzjonali, minn Stat Membru g?all-ie?or, b?ala problemi li ma humiex ri?olti mir-regoli dwar id-dritt ta' stabbiliment, i?da li g?andhom ji?u ri?olti b'mi?uri le?i?lattivi jew b'konvenzjonijiet li, madankollu, g?adhom ma sarux.

F'dawn i?-?irkustanzi, l-Artikoli 52 [tat-Trattat KEE (li sar, wara emenda, l-Artikolu 43 KE] u 58 tat-Trattat [KEE (li sar l-Artikolu 48 KE)] ma jistg?ux ji?u interpretati b?ala li jag?tu lill-kumpanniji inkorporati ta?t li?i nazzjonali dritt li jittrasferixxu l-uffi??ju ta' ?estjoni u t-tmexxija ?entrali tag?hom fi Stat Membru ie?or filwaqt li j?ommu l-istatus tag?hom ta' kumpanniji ta' l-Istat Membru li skond il-li?ijiet tieg?u huma jkunu ?ew inkorporati."

30 Il-Gvern ?ermani? iqis li, anki jekk huwa pa?ifiku li s-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, ittrattat relazzjonijiet bejn kumpannija u l-Istat Membru li skond il-li?ijiet tieg?u hija ?iet inkorporata, fil-ka? tat-trasferiment ta' l-uffi??ju effettiv ta' din il-kumpannija fi Stat Membru ie?or, ir-ra?unament segwit mill-Qorti tal-?ustizzja f'dik is-sentenza huwa applikabbli g?all-kwistjoni tar-relazzjonijiet bejn kumpannija legalment inkorporata fi Stat Membru u Stat Membru ie?or (l-Istat ospitanti, kif distint mill-Istat ta' inkorporazzjoni tal-kumpannija), fejn hija tittrasferixxi l-uffi??ju effettiv tag?ha. Fuq din il-ba?i, huwa jsostni li, meta kumpannija legalment inkorporata fi Stat Membru partikolari tkun e?er?itat id-dritt ta' stabbiliment tag?ha fi Stat Membru ie?or min?abba t-trasferiment ta' l-ishma kollha tag?ha lil ?ittadini ta' dan it-tieni Stat fejn dawn jirrisjedu, il-kwistjoni ta' jekk, fl-Istat ospitanti, il-li?i applikabbli skond ir-regoli tad-dritt internazzjonali privat t?allix jew le li l-imsemmija kumpannija tibqa' e?istenti ma taqax fl-ambitu tad-dispo?izzjonijiet dwar il-libertà ta' stabbiliment.

31 Il-Gvern Taljan iqis ukoll li mis-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, jirri?ulta li l-kriterji inti?i sabiex jistabbilixxu l-identità tal-kumpanniji ma jaqg?ux fl-ambitu ta' l-e?er?izzju tad-dritt ta' stabbiliment, irregolat mill-Artikoli 43 KE u 48 KE, i?da jaqg?u fil-

kompetenza tas-sistemi legali nazzjonali. G?alhekk, ir-regoli dwar il-libertà ta' stabbiliment ma jistg?ux ji?u invokati g?all-armonizzazzjoni tal-kriterji ta' konnessjoni li d-determinazzjoni tag?hom, fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju, taqa' biss fl-ambitu tas-sistemi legali ta' l-Istati Membri. Safejn il-kumpanniji jista' jkollhom fatturi ta' konnessjoni ma' diversi Stati, huwa importanti li kull sistema legali nazzjonali tiddetermina f'liema ?irkustanzi l-kumpanniji g?andhom ji?u su??etti g?ar-regoli tag?ha.

32 G?all-Gvern Spanjol, ma huwiex inkompatibbli ma' l-Artikolu 48 KE li jkun rikjest li kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru jkollha fih l-uffi??ju effettiv tag?ha sabiex tkun tista' ti?i kkunsidrata, fi Stat Membru ie?or, b?ala kumpannija li possibbilment tibbenefika mil-libertà ta' stabbiliment.

33 Il-Gvern Spanjol jirrimarka, f'dan ir-rigward, li l-ewwel paragrafu ta' l-Artikolu 48 KE jistipula ?ew? kundizzjonijiet sabiex il-kumpanniji ddefiniti fit-tieni paragrafu ta' l-istess artikolu jkunu jistg?u jibbenefikaw mid-dritt ta' stabbiliment, bl-istess mod b?a?-?ittadini ta' Stati Membri o?ra: minn na?a, g?andhom ikunu inkorporati skond il-li?ijiet ta' Stat Membru; min-na?a l-o?ra, g?andu jkollhom l-uffi??ju rre?istrat, it-tmexxija ?entrali jew is-sede prin?ipali tag?hom ?ewwa l-Komunità. Huwa jsostni li t-tieni kundizzjoni ?iet immodifikata mill-Programm ?enerali g?at-Tne??ija tar-Restrizzjonijiet g?al-Libertà ta' Stabbiliment, adottat fi Brussell fit-18 ta' Di?embru 1961 (?U 1962, 2, p. 36, iktar 'il quddiem il-"Programm ?enerali").

34 Il-Programm ?enerali jipprovdi, fit-Titolu I tieg?u, bl-intestatura "Benefi?jarji":

"It-tne??ija tar-restrizzjonijiet g?al-libertà ta' stabbiliment [...] g?andha ssir [...] g?all-benefi??ju ta':

[...]

– kumpanniji inkorporati skond il-li?ijiet ta' Stat Membru [...] u li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat, it-tmexxija ?entrali jew is-sede prin?ipali tag?hom ?ewwa l-Komunità jew f'pajji? jew territorju extra-Ewropew,

g?all-istabbiliment tag?hom bil-g?an li je?er?itaw attività b?ala persuni li ja?dmu g?al rashom fit-territorju ta' Stat Membru;

[...]

– kumpanniji msemmija iktar 'il fuq sakemm, fil-ka? li ma jkollhomx l-uffi??ju rre?istrat ?ewwa l-Komunità jew f'pajji? jew territorju extra-Ewropew, l-attività tag?hom ikollha rabta effettiva u kontinwa ma' l-ekonomija ta' Stat Membru jew ta' pajji? jew territorju extra-Ewropew, liema rabta ma g?andhiex tkun marbuta man-nazzjonalità [...]

g?all-?olqien ta' a?enziji, ferg?at jew sussidjarji fit-territorju ta' Stat Membru." [traduzzjoni mhux uffi?jali]

35 Il-Gvern Spanjol iqis li, anki jekk il-Programm ?enerali jipprovdi g?all-applikazzjoni tal-kriterju tar-rabta effettiva u kontinwa g?all-finijiet ta' l-e?er?izzju tal-libertà ta' ?olqien ta' stabbiliment sekondarju biss, kriterju b?al dan g?andu ji?i applikat ukoll fil-ka? ta' stabbiliment prin?ipali, sabiex il-kundizzjonijiet ta' konnessjoni me?tie?a g?at-tgawdija tad-dritt ta' stabbiliment ikunu omo?enji.

36 G?al Überseering, g?all-Gvern Olandi? u g?all-Gvern tar-Renju Unit, kif ukoll g?all-Kummissjoni u g?all-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA, l-Artikoli 43 KE u 48 KE, moqrija flimkien, jipprekludu li, meta kumpannija inkorporata b'mod regolari skond il-li?ijiet ta' Stat Membru partikolari titqies, skond il-li?i ta' Stat Membru ie?or, b?ala li ttrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha f'dan it-tieni Stat, ir-regoli tad-dritt internazzjonali privat applikabbli f'dan l-Istat ta' l-a??ar jipprovdu

li l-kapa?ità ?uridika u l-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji ta' din il-kumpannija huma evalwati skond il-li?i ta' dan l-Istat. Dan ikun il-ka? meta, skond il-li?i tat-tieni Stat Membru, din il-kumpannija ma jkollha ebda possibbiltà li tinforza d-drittijiet tag?ha ta?t kuntratt konklu? ma' kumpannija stabbilita f'dan l-Istat. L-argumenti tag?hom f'dan ir-rigward huma dawn li ?ejjin.

37 Fl-ewwel lok, il-Kummissjoni ssostni li, fi kliem l-Artikolu 293 KE, in-negozjati li g?andhom isiru sabiex jinstab rimedju g?ad-disparità li hemm bejn il-li?ijiet nazzjonali fil-qasam tar-rikonoxximent ta' kumpanniji barranin huma previsti biss b?ala "safejn ikun me?tie?". Skondha, li kieku fl-1968 kien hemm ?urisprudenza rilevanti, l-u?u ta' l-Artikolu 293 KE ma kienx ikun me?tie?. Dan jispjega l-importanza de?i?iva li l-?urisprudenza rilevanti tal-Qorti tal-?ustizzja g?andha, fil-pre?ent, sabiex ji?u ddefiniti l-kontenut u l-portata tal-libertà ta' stabbiliment tal-kumpanniji prevista fl-Artikoli 43 KE u 48 KE.

38 Fit-tieni lok, Überseering, il-Gvern tar-Renju Unit, il-Kummissjoni u l-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA jissottomettu li s-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, ma hijiex rilevanti g?all-kaw?a in e?ami.

39 Huma jsostnu li, kif jirri?ulta mill-fatti in kwistjoni f'dik is-sentenza, dik il-kaw?a kienet tinvolvi l-e?ami tal-konsegwenzi legali, fl-Istat Membru ta' l-inkorporazzjoni ta' kumpannija, tat-trasferiment ta' l-uffi??ju effettiv ta' din il-kumpannija fi Stat Membru ie?or, b'tali mod li dik is-sentenza ma tistax isservi b?ala ba?i g?all-e?ami tal-konsegwenzi legali, fl-Istat Membru ospitanti, ta' trasferiment b?al dan.

40 Is-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, tapplika biss g?ar-relazzjoni bejn l-Istat Membru ta' inkorporazzjoni u l-kumpannija li tkun tixtieq titlaq minn dak l-Istat filwaqt li ??omm il-personalità ?uridika mog?tija lilha mil-li?i ta' dan l-Istat. Peress li l-kumpanniji huma ma?luqa mil-li?i nazzjonali, huma g?andhom jibqg?u josservaw ir-rekwi?iti previsti mil-li?i ta' l-Istat ta' inkorporazzjoni tag?hom. G?alhekk, is-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, tag?ti d-dritt, lill-Istat Membru ta' inkorporazzjoni ta' kumpannija, li jiffissa r-regoli fil-qasam ta' l-inkorporazzjoni u l-e?istenza ?uridika tal-kumpanniji, skond ir-regoli tad-dritt internazzjonali privat tieg?u. Min-na?a l-o?ra, dik is-sentenza ma tag?tix soluzzjoni g?all-kwistjoni ta' jekk kumpannija inkorporata skond il-li?i ta' Stat Membru g?andhiex ti?i rikonoxxuta minn Stat Membru ie?or.

41 Fit-tielet lok, skond Überseering, il-Gvern tar-Renju Unit, il-Kummissjoni u l-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA, sabiex tinstab soluzzjoni g?all-kwistjoni mqajma f'din il-kaw?a, wie?ed ma g?andux jirreferi g?as-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, i?da g?as-sentenza Centros, i??itata iktar 'il fuq, peress li l-kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali li wasslet g?as-sentenza Centros kienet tinvolvi, b?al f'din il-kaw?a in e?ami, it-trattament mog?ti, fl-Istat Membru ospitanti, lil kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or u li te?er?ita d-dritt ta' stabbiliment tag?ha.

42 Huma jirrimarkaw li l-kaw?a Centros, i??itata iktar 'il fuq, kienet tirrigwarda l-istabbiliment sekondarju fid-Danimarka, Stat Membru ospitanti, ta' kumpannija, Centros Ltd, inkorporata legalment fir-Renju Unit, li fit-territorju tieg?u hija kellha l-uffi??ju rre?istrat ming?ajr ma kienet te?er?ita fih attivitá ekonomika. Centros Ltd xtaqet tistabbilixxi ferg?a fid-Danimarka sabiex te?er?ita f'dan l-Istat l-attivitajiet ekonomi?i ewlenin tag?ha. L-awtoritajiet Dani?i ma ddubitawx mill-e?istenza stess ta' din il-kumpannija inkorporata ta?t il-li?i Ingli?a, i?da ?ammuha milli te?er?ita d-dritt ta' stabbiliment tag?ha fid-Danimarka bl-istabbiliment ta' ferg?a f'dan l-Istat, peress li kien jidher ?ar li dan it-tip ta' stabbiliment sekondarju kien inti? sabiex ti?i evitata l-applikazzjoni tar-regoli Dani?i dwar l-inkorporazzjoni ta' kumpanniji, b'mod partikolari dawk marbuta mal-?las ta' kapital minimu.

43 Fis-sentenza Centros, i??itata iktar 'il fuq, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li Stat Membru (Stat

ospitanti) g?andu ja??etta li kumpannija legalment inkorporata fi Stat Membru ie?or, li fih hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, tirre?istra fit-territorju tieg?u stabbiliment ie?or (f'dan il-ka?, ferg?a) li minnu hija tista' ti?viluppa l-attività kollha tag?ha. Fuq din il-ba?i, l-Istat Membru ospitanti ma jistax jimponi fuq kumpannija validament inkorporata fi Stat Membru ie?or il-li?i sostantiva tal-kumpanniji tieg?u, b'mod partikolari r-regoli dwar il-kapital tal-kumpanniji. Il-Kummissjoni tqis li l-po?izzjoni hija l-istess meta l-Istat Membru ospitanti jinvoka id-dritt internazzjonali privat tieg?u li jirregola l-kumpanniji.

44 G?all-Gvern Olandi?, id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment ma jipprekludux l-applikazzjoni tat-teorija ta' l-uffi??ju effettiv b?ala tali. Min-na?a l-o?ra, il-konsegwenzi li l-li?i ?ermani?a tipprovdi g?al dak li hija tikkunsidra b?ala li jikkostitwixxi trasferiment fil-?ermanja ta' l-uffi??ju ta' kumpannija li, barra minn hekk, g?andha l-personalità ?uridika min?abba l-inkorporazzjoni tag?ha fi Stat Membru ie?or jikkostitwixxu limitazzjoni tal-libertà ta' stabbiliment peress li dawn iwasslu g?al nuqqas ta' rikonoxximent tal-personalitá ?uridika ta' din il-kumpannija.

45 Il-Gvern Olandi? josserva li, fit-Trattat, it-tliet fatturi ta' konnessjoni li huma l-uffi??ju rre?istrat, l-uffi??ju effettiv (tmexxija ?entrali) u s-sede prin?ipali huma mqieg?da fl-istess livell. Fit-Trattat ma hemm ebda indikazzjoni li, sabiex tkun tista' ti?i invokata l-libertà ta' stabbiliment, je?tie? li l-uffi??ju rre?istrat u t-tmexxija ?entrali jkunu jinsabu fl-istess Stat Membru. G?aldaqstant, il-Gvern Olandi? iqis li d-dritt ta' stabbiliment jappartjeni wkoll lil kumpannija li l-uffi??ju effettiv tag?ha ma jkunx g?adu jinsab fl-Istat ta' inkorporazzjoni ta' din il-kumpannija. G?alhekk ikun kontra d-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment li Stat Membru jirrifjuta li jirrikonoxxi l-kapa?ità ?uridika ta' kumpannija legalment inkorporata fi Stat Membru ie?or li te?er?ita l-libertà ta' stabbiliment sekondarju tag?ha fit-territorju tieg?u.

46 Min-na?a tal-Gvern tar-Renju Unit, dan isostni li r-regoli legali ?ermani?i in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipli jmorru kontra l-Artikoli 43 KE u 48 KE sa fejn dawn g?andhom b?ala effett li kumpannija, b?alma hija Überseering, ti?i ppreklu?a milli te?er?ita l-attivitajiet tag?ha permezz ta' a?enzija jew ferg?a fil-?ermanja, jekk din l-a?enzija jew din il-ferg?a ti?i kkunsidrata, skond il-li?i ?ermani?a, b?ala l-uffi??ju effettiv tal-kumpannija, peress li dawn jimplikaw it-telfien tal-kapa?ità ?uridika, li ming?ajrha kumpannija ma tistax tiffunzjona.

47 L-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA ??id li l-libertà ta' stabbiliment ma tinvolvix biss id-dritt ta' stabbiliment sekondarju fi Stat Membru ie?or, i?da wkoll id-dritt, g?al so?jetà li tittrasferixxi l-uffi??ju effettiv tag?ha fi Stat Membru ie?or, li ??omm l-istabbiliment ori?inali tag?ha fl-Istat Membru fejn din tkun ?iet inkorporata. Ir-regoli legali ?ermani?i applikati fil-kaw?a prin?ipali g?andhom b?ala effett it-trasformazzjoni tal-libertà ta' stabbiliment f'obbligu ta' stabbiliment sabiex jin?ammu l-kapa?ità ?uridika ta' din il-kumpannija u, g?alhekk, il-kapa?ità tag?ha li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji. G?alhekk, dawn jikkostitwixxu restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment prevista fit-Trattat. Din il-konklu?joni ma timplikax li l-Istat Membri ma jistg?ux jistabbilixxu fatturi ta' konnessjoni bejn kumpannija u t-territorju tag?hom, i?da li g?andhom je?er?itaw is-setg?at tag?hom filwaqt li josservaw it-Trattat.

48 Barra minn hekk, il-Gvern Olandi? u dak tar-Renju Unit, kif ukoll l-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA, insistew fuq il-fatt li Überseering ma kellhiex l-intenzjoni li tittrasferixxi fil-?ermanja l-uffi??ju effettiv tag?ha fis-sens tal-li?i ?ermani?a. Überseering issostni li hija ma kellhiex l-intenzjoni li xxolji lilha nfisha fl-Olanda sabiex tinkorpora ru?ha mill-?did fil-?ermanja u li hija riedet tkompli te?isti b?ala kumpannija b'responsabbiltà limitata ta?t il-li?i Olandi?a (BV). Barra minn hekk, huwa paradossali li l-li?i ?ermani?a tikkunsidraha b?ala tali fil-kuntest ta' pro?eduri ?udizzjarji kontra tag?ha sabiex ti?i kkundannata t?allas id-drittijiet ta' l-arkitetti.

49 Il-Gvern Olandi? sostna, fis-seduta, li, f'sitwazzjoni b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-

li?i Olandi?a tikkunsidra li dan huwa ka? li jinvolvi l-?olqien ta’ ferg?a, g?alhekk ta’ stabbiliment sekondarju. Skondu, ikun ?ball li l-kaw?a in e?ami ti?i evalwata fuq il-ba?i tal-premessa li kien hemm trasferiment ta’ l-uffi??ju effettiv ta’ Überseering lejn il-?ermanja min?abba s-sempli?i trasferiment ta’ ishma tal-kumpannija favur ?ittadini ?ermani?i residenti fil-?ermanja. Fil-fatt, evalwazzjoni b?al din hija partikolari g?ad-dritt privat ?ermani?. Ebda prova ma tindika r-rieda ta’ Überseering li tittrasferixxi fil-?ermanja l-uffi??ju effettiv tag?ha. Barra minn hekk, ir-ra?unament li dan il-ka? jinvolvi stabbiliment prin?ipali g?andu l-effett li jinnega r-rilevanza tas-sentenza Centros, i??itata iktar ’il fuq, li kienet tinvolvi l-forma sekondarja ta’ l-istabbiliment, min?abba ?olqien ta’ ferg?a, u l-effett li jipprova jqarreb il-kaw?a in e?ami g?all-kaw?a Daily Mail and General Trust, i??itata iktar ’il fuq.

50 Il-Gvern tar-Renju Unit jirrimarka li Überseering ?iet inkorporata legalment fl-Olanda, kienet minn dejjem irre?istrata fir-Re?istru tal-Kummer? ta’ Amsterdam u ta’ Haarlem b?ala kumpannija inkorporata ta?t il-li?i Olandi?a u ma ppruvatx tittrasferixxi l-uffi??ju effettiv tag?ha fil-?ermanja. Mill-1994, wara trasferiment ta’ proprjetà, hija sempli?ement e?er?itat il-parti l-kbira ta’ l-attivitajiet tag?ha u ?ammet ?erti laqg?at fil-?ermanja. G?alhekk, hija g?andha prattikament titqies li a?ixxiet fil-?ermanja permezz ta’ a?enzija jew ferg?a. Sitwazzjoni b?al din hija g?al kollox differenti minn dik fil-kaw?a Daily Mail and General Trust, i??itata iktar ’il fuq, li kienet tikkon?erna tentattiv ma?sub ta’ trasferiment mir-Renju Unit g?al Stat Membru ie?or ta’ l-uffi??ju tal-kumpannija u tal-kontroll ta’ kumpannija inkorporata ta?t il-li?i Ingli?a, u dan kollu filwaqt li din il-kumpannija ??omm l-istatus ta’ kumpannija legalment inkorporata fir-Renju Unit, i?da ming?ajr ma tissottometti ru?ha g?ar-rekwi?iti fiskali marbuta, fir-Renju Unit, mat-trasferiment ’il barra mit-territorju tieg?u tat-tmexxija u l-kontroll ta’ kumpannija.

51 G?all-Awtorità ta’ Sorveljanza ta’ l-EFTA, ir-rifjut li Überseering tkun rikonoxxuta li g?andha dritt toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji fil-?ermanja min?abba t-trasferiment apparentement mhux inti? ta’ l-uffi??ju effettiv tag?ha f’dan l-Istat jindika n-nuqqas ta’ ?ertezza li l-applikazzjoni tad-drittijiet internazzjonali privati differenti ta’ l-Istati Membri tista’ tikkaw?a fil-livell ta’ tran?azzjonijiet transkonfinali. Peress li l-karatterizzazzjoni ta’ l-uffi??ju effettiv ta’ kumpannija hija fil-parti l-kbira tag?ha bba?ata fuq il-fatti, huwa dejjem possibbli li sistemi legali nazzjonali differenti, kif ukoll, f’kull wa?da minn dawn is-sistemi, qrati differenti, ma jag?mlux l-istess evalwazzjoni ta’ dak li jikkostitwixxi uffi??ju effettiv. Barra minn hekk, huwa ?afna iktar diffi?li li wie?ed jiddetermina l-uffi??ju effettiv f’ekonomija internazzjonali bba?ata fuq l-informatika fejn il-pre?enza fi?ika tal-persuni li jie?du d-de?i?jonijiet qieg?da ssir dejjem iktar superfluwa.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-?ustizzja

Fuq l-applikabbiltà tad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta’ stabbiliment

52 B’mod preliminari u kuntrarjament g?al dak li kemm NCC kif ukoll il-Gvern ?ermani?, il-Gvern Olandi? u dak Taljan sostnew, g?andu ji?i ??arat li, meta kumpannija, legalment inkorporata fi Stat Membru partikolari fejn ikollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, titqies, skond il-li?i ta’ Stat Membru ie?or, b?ala li ttrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha f’dan it-tieni Stat wara t-trasferiment ta’ l-ishma kollha tag?ha favur ?ittadini tat-tieni Stat li jirrisjedu fih, ir-regoli li dan it-tieni Stat Membru japplika g?al din il-kumpannija ma jaqg?ux barra, fl-istat attwali tad-dritt Komunitarju, mill-kamp ta’ applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet Komunitarji dwar il-libertà ta’ stabbiliment.

53 F’dan ir-rigward, g?andhom, fl-ewwel lok, ji?u mi??uda l-argumenti bba?ati fuq l-Artikolu 293 KE li ?ew invokati minn NCC kif ukoll mill-Gvern ?ermani?, il-Gvern Spanjol u dak Taljan.

54 Fil-fatt, kif sostna wkoll l-Avukat ?enerali fil-punt 42 tal-konklu?jonijiet tieg?u, l-Artikolu 293 KE ma jikkostitwixxix ri?erva ta’ kompetenza le?i?lattiva f’idejn l-Istati Membri. G?alkemm din id-dispo?izzjoni tistieden lill-Istati Membri jie?du sehem f’negozjati bil-g?an, partikolarment, li

jiffa?ilitaw is-soluzzjoni tal-problemi li jirri?ultaw mid-disparità tal-li?ijiet fir-rigward tar-rikonoxximent re?iproku ta' kumpanniji u ?-?amma tal-personalità ?uridika tag?hom fil-ka? ta' trasferiment transkonfinali ta' l-uffi??ju tag?hom, dan isir biss "safejn ikun me?tie?", ji?ifieri fl-ipote?i fejn id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat ma jippermettux li jintla?qu l-g?anijiet tat-Trattat.

55 B'mod iktar partikolari, g?andu ji?i enfasizzat li, g?alkemm il-konvenzjonijiet li l-Artikolu 293 KE jinkora??ixxi li g?andhom ji?u konklu?i jistg?u, b?ad-direttivi ta' armonizzazzjoni previsti fl-Artikolu 44 KE, jiffa?ilitaw il-ksib tal-libertà ta' stabbiliment, l-e?er?izzju ta' din il-libertà ma jistax, mandankollu, ji?i su??ett g?all-adozzjoni ta' dawn il-konvenzjonijiet.

56 F'dan ir-rigward, hemm lok li ji?i mfakkar li, kif il-Qorti tal-?ustizzja di?à kellha l-okka?joni tenfasizza, il-libertà ta' stabbiliment rikonoxxuta mill-Artikolu 43 KE g?a?-?ittadini Komunitarji tinvolvi g?al dawn ta' l-a??ar id-dritt ta' a??ess g?all-attivitajiet ta' xog?ol b?ala persuni li ja?dmu g?al rashom u d-dritt li je?er?itawhom, kif ukoll id-dritt li ji??estixxu u jinkorporaw impri?i ta?t l-istess kundizzjonijiet b?al dawk iddefiniti mil-li?ijiet ta' l-Istat Membru ta' stabbiliment g?a?-?ittadini tieg?u. Barra minn hekk, fi kliem l-Artikolu 48 KE stess, "[i]l-kumpanniji jew ditti stabbiliti in konformità mal-li?ijiet ta' Stat Membru u li jkollhom l-uffi?ju re?istrati jew it-tmexxija ?entrali jew is-sede prin?ipali ?ewwa l-Komunità, g?andhom g?all-fini ta' dan il-Kapitolu [tat-Trattat li jirrigwarda d-dritt ta' stabbiliment] ikunu meqjusa b?ala persuni naturali ?ittadini ta' l-Istati Membri".

57 Minn dan isegwi direttament li dawn il-kumpanniji g?andhom id-dritt li je?er?itaw l-attività tag?hom fi Stat Membru ie?or, filwaqt li l-post ta' l-uffi??ju rre?istrat, tat-tmexxija ?entrali jew tas-sede prin?ipali tag?hom iservi sabiex ti?i ddeterminata, b?a?-?ittadinanza tal-persuni fi?i?i, il-konnessjoni tag?hom mas-sistema legali ta' Stat Membru.

58 Huwa fuq dawn il-premessi li l-Qorti tal-?ustizzja bba?at ir-ra?unament tag?ha fis-sentenza Centros, i??itata iktar 'il fuq (punti 19 u 20).

59 Issa, l-e?er?izzju tal-libertà ta' stabbiliment je?tie? ne?essarjament ir-rikonoxximent ta' dawn il-kumpanniji minn kull Stat Membru fejn dawn ikunu jixtiequ jistabbilixxu ru?hom.

60 G?aldaqstant, ma huwiex me?tie? li l-Istati Membri jadottaw konvenzjoni dwar ir-rikonoxximent re?iproku tal-kumpanniji sabiex il-kumpanniji li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 48 KE jkunu jistg?u je?er?itaw il-libertà ta' stabbiliment rikonoxxuta lilhom mill-Artikoli 43 KE u 48 KE, li huma direttament applikabbli sa mit-tmiem tal-perijodu ta' tran?izzjoni. G?alhekk, ebda argument ta' natura li ji??ustifika limitazzjoni ta' l-effett s?i? ta' dawn l-artikoli ma jista' jkun ibba?at fuq il-fatt li sal-lum g?adha ma ?iet adottata ebda konvenzjoni dwar ir-rikonoxximent re?iproku tal-kumpanniji fuq il-ba?i ta' l-Artikolu 293 KE.

61 Fit-tieni lok, huwa importanti li ji?i e?aminat l-argument ibba?at fuq is-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, li kien ?entrali fid-dibattiti quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, in kwantu dan ?ie invokat sabiex, b'xi mod, is-sitwazzjoni, li wasslet g?as-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, ti?i assimilata mas-sitwazzjoni li fir-rigward tag?ha l-li?i ?ermani?a twassal g?at-telfien tal-kapa?ità ?uridika u tal-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji ta' kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or.

62 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i enfasizzat li, b'differenza mis-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, li kienet tikkon?erna r-relazzjonijiet bejn kumpannija u l-Istat Membru li skond il-li?ijiet tieg?u hija tkun ?iet inkorporata fil-ka? fejn fil-kumpannija xtaqet tittrasferixxi l-uffi??ju effettiv tag?ha fi Stat Membru ie?or filwaqt li ??omm il-personalità ?uridika li hija kienet tgawdi fl-Istat ta' inkorporazzjoni tag?ha, il-kaw?a prin?ipali tikkon?erna r-rikonoxximent minn Stat Membru ta' kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or, fejn din il-kumpannija ti?i m?a??da minn kull kapa?ità ?uridika fl-ewwel Stat Membru peress li dan jikkunsidra li l-

kumpannija ttrasferixxiet l-uffi??ju effettiv tag?ha fit-territorju tieg?u, irrispettivament minn jekk f'dan ir-rigward il-kumpannija kellhiex fil-fatt il-?sieb li tittrasferixxi l-uffi??ju tag?ha.

63 Kif irrimarkaw il-Gvern Olandi? u l-Gvern tar-Renju Unit, u kif ukoll il-Kummissjoni u l-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA, Überseering qatt ma wriet li riedet tittrasferixxi l-uffi??ju tag?ha fil-?ermanja. Ta?t il-li?i ta' l-Istat ta' l-inkorporazzjoni tag?ha, qatt ma kien hemm dubju dwar l-e?istenza ?uridika tag?ha min?abba t-trasferiment ta' l-intier ta' l-ishma tag?ha favur residenti ?ermani?i. B'mod partikolari, hija ma ?ietx su??etta g?al pro?eduri ta' stral? ta' kumpannija ta?t il-li?i Olandi?a, li fid-dawl tag?ha din il-kumpannija ma waqfitx milli tkun validament inkorporata.

64 Barra minn hekk, anki jekk il-kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali titqies b?ala li tirrigwarda trasferiment transkonfinali ta' l-uffi??ju effettiv, l-interpretazzjoni tas-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, sottomessa minn NCC kif ukoll mill-Gvern ?ermani?, il-Gvern Spanjol u dak Taljan hija ?baljata.

65 Fil-kaw?a li wasslet g?al dik is-sentenza, Daily Mail and General Trust plc, kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet tar-Renju Unit u li kellha fir-Renju Unit kemm l-uffi??ju rre?istrat kif ukoll l-uffi??ju effettiv tag?ha, xtaqet tittrasferixxi l-uffi??ju effettiv tag?ha fi Stat Membru ie?or ming?ajr ma titlef il-personalità ?uridika tag?ha jew il-kwalità tag?ha ta' kumpannija inkorporata ta?t il-li?ijiet Ingli?i, ?a?a din li kienet te?tie? awtorizzazzjoni mill-awtoritjaiet Brittani?i kompetenti, li rrifjutaw li jag?mlu dan. G?alhekk hija ?arrket lil dawn l-awtoritajiet quddiem il-High Court of Justice, Queen's Bench Division (ir-Renju Unit), sabiex ji?i de?i? li l-Artikoli 52 u 58 tat-Trattat KEE kienu jag?tuha d-dritt li tittrasferixxi l-uffi??ju effettiv tag?ha fi Stat Membru ie?or ming?ajr awtorizzazzjoni minn qabel u ming?ajr ma titlef il-personalità ?uridika tag?ha.

66 G?alhekk, b'differenza mill-kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-kaw?a li wasslet g?as-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, ma kinitx tikkon?erna l-mod kif Stat Membru jittratta kumpannija, legalment inkorporata fi Stat Membru ie?or, li te?er?ita l-libertà ta' stabbiliment tag?ha fl-ewwel Stat Membru.

67 Mistoqsija mill-High Court of Justice dwar jekk id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment jag?tux lil kumpannija d-dritt li tittrasferixxi l-uffi??ju tat-tmexxija tag?ha fi Stat Membru ie?or, il-Qorti tal-?ustizzja fakkret, fil-punt 19 tas-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar 'il fuq, li kumpannija inkorporata skond sistema legali nazzjonali te?isti biss fuq il-ba?i tal-li?ijiet nazzjonali li jiddeterminaw l-inkorporazzjoni u l-funzjonament tag?ha.

68 Fil-punt 20 ta' l-istess sentenza, il-Qorti tal-?ustizzja enfasizzat id-diver?enzi li hemm bejn il-li?ijiet nazzjonali f'dak li jikkon?erna kemm il-fattur ta' konnessjoni mat-territorju nazzjonali rikjest g?all-inkorporazzjoni ta' kumpannija u kif ukoll il-possibbiltà, g?al kumpannija inkorporata skond li?ijiet b?al dawn, li sussegwentement timmodifika dan il-fattur ta' konnessjoni.

69 Il-Qorti tal-?ustizzja kkonkludiet, fil-punt 23 ta' dik is-sentenza, li t-Trattat jikkunsidra dawn id-diver?enzi b?ala problemi li ma humiex ri?olti mir-regoli tat-Trattat dwar il-libertà ta' stabbiliment, i?da li g?andhom ji?u ri?olti b'le?i?lazzjonijiet jew konvenzjonijiet, li l-Qorti tal-?ustizzja kkonstatat li kienu g?adhom ma sarux.

70 B'dan il-mod, il-Qorti tal-?ustizzja sempli?ement ikkonstatat li l-possibbiltà, g?al kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru, li tittrasferixxi l-uffi??ju tag?ha, irre?istrat jew effettiv, fi Stat Membru ie?or ming?ajr ma titlef il-personalitá ?uridika li hija tgawdi fis-sistema legali ta' l-Istat Membru ta' inkorporazzjoni u, fejn applikabbli, il-modalitajiet ta' dan it-trasferiment kienu ddeterminati mil-li?ijiet nazzjonali li skondhom din il-kumpannija kienet ?iet inkorporata. Minn dan hija kkonkludiet li Stat Membru seta' jimponi fuq kumpannija inkorporata ta?t is-sistema legali tieg?u restrizzjonijiet fuq it-trasferiment ta' l-uffi??ju effettiv tag?ha 'l barra mit-territorju tieg?u

sabiex din tkun tista’ ??omm il-personalità ?uridika li hija tgawdi skond il-li?i ta’ dan l-Istat.

71 Min-na?a l-o?ra, il-Qorti tal-?ustizzja ma da?litx fil-kwistjoni ta’ jekk, meta, b?al fil-kaw?a prin?ipali, kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta’ Stat Membru titqies, b’applikazzjoni tal-li?i ta’ Stat Membru ie?or, li tkun ittrasferixxiet l-uffi??ju effettiv tag?ha f’dan l-Istat ta’ l-a??ar, dan l-Istat ikollux dritt jirrifjuta li jirrikonoxxi l-personalità ?uridika li hija tgawdi fis-sistema legali ta’ l-Istat ta’ inkorporazzjoni tag?ha.

72 G?alhekk, minkejja l-?eneralità tal-kliem u?at fil-punt 23 tas-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar ’il fuq, l-intenzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja ma kinitx li tirrikonoxxi lill-Istati Membri s-setg?a li jissu??ettaw g?all-osservanza tal-li?i nazzjonali tal-kumpanniji tag?hom l-e?er?izzju effettiv, fit-territorju tag?hom, tal-liberta’ ta’ stabbiliment minn kumpanniji, legalment inkorporati fi Stati Membri o?ra, li huma jqisu li jkunu ttrasferixxew l-uffi??ju tag?hom fl-imsemmi territorju.

73 G?aldaqstant, mis-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar ’il fuq, ma jistax ji?i konklu? li meta kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta’ Stat Membru u li fih hija tgawdi personalità ?uridika te?er?ita l-libertà ta’ stabbiliment tag?ha fi Stat Membru ie?or, il-kwistjoni tar-rikonoxximent tal-kapa?ità ?uridika tag?ha u tal-kapa?ità tag?ha li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji fl-Istat Membru ta’ stabbiliment, ma taqax fl-ambitu ta’ applikazzjoni tad-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta’ stabbiliment, lanqas meta din il-kumpannija titqies, b’applikazzjoni tal-li?i ta’ l-Istat Membru ta’ stabbiliment, li tkun ittrasferixxiet l-uffi??ju effettiv tag?ha f’dan l-Istat.

74 Fit-tielet lok, g?andu ji?i mi??ud l-argument, imressaq mill-Gvern Spanjol, li, f’sitwazzjoni b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, il-Programm ?enerali jissu??etta, fit-Titolu I tieg?u, il-benefi??ju tal-libertà ta’ stabbiliment iggarantit mit-Trattat g?ar-rekwi?it li jkun hemm rabta effettiva u kontinwa ma’ l-ekonomija ta’ Stat Membru.

75 Fil-fatt, mill-kliem ta’ l-istess Programm ?enerali jirri?ulta li dan jirrikjedi rabta effettiva u kontinwa biss fl-ipote?i fejn il-kumpannija jkollha biss l-uffi??ju rre?istrat tag?ha ?ewwa l-Komunità. Ming?ajr dubju, dan ma huwiex il-ka? fil-ka? ta’ Überseering, li g?andha kemm l-uffi??ju rre?istrat kif ukoll dak effettiv ?ewwa l-Komunità. Fir-rigward ta’ din is-sitwazzjoni, il-Qorti tal-?ustizzja kkonstatat, fil-punt 19 tas-sentenza Centros, i??itata iktar ’il fuq, li l-Artikolu 58 tat-Trattat iqis lill-kumpanniji inkorporati skond il-li?ijiet ta’ Stat Membru u li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat, it-tmexxija ?entrali jew is-sede prin?ipali tag?hom ?ewwa l-Komunità b?ala persuni naturali ?ittadini ta’ l-Istati Membri.

76 Mill-kunsiderazzjonijiet premessi jirri?ulta li Überseering g?andha d-dritt tinvoka l-libertà ta’ stabbiliment sabiex tikkontesta r-rifjut min-na?a tal-li?i ?ermani?a li tikkunsidraha b?ala personalità ?uridika b’kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji.

77 Barra minn hekk, g?andu ji?i mfakkar li b?ala regola ?enerali l-ksib minn persuna fi?ika jew minn diversi persuni fi?i?i li jirresjedu fi Stat Membru ta’ ishma f’kumpannija inkorporata u stabbilita fi Stat Membru ie?or jaqa’ ta?t id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-moviment liberu tal-kapital, sakemm holding ta’ ishma b?al dan ma jag?tix lil dawn il-persuni fi?i?i influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet tal-kumpannija u ma jippermettilhomx li jiddeterminaw l-attivitajiet tag?ha. Min-na?a l-o?ra, meta l-ksib jinvolvi l-intier ta’ l-ishma ta’ kumpannija li jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Stat Membru ie?or u meta holding b?al dan ikollu influwenza ?erta fuq id-de?i?jonijiet tal-kumpannija u jippermettilhom li jiddeterminaw l-attivitajiet tag?ha, huma d-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta’ stabbiliment li japplikaw (ara, f’dan is-sens, is-sentenza tat-13 ta’ April 2000, Baars, C-251/98, ?abra p. I 2787, punti 21 u 22).

Fuq l-e?istenza ta’ restrizzjoni g?al-libertà ta’ stabbiliment

78 Il-Qorti tal-?ustizzja g?andha issa te?amina jekk ir-rifjut tal-qrati ?ermani?i li jirrikonoxxu li kumpannija legalment inkorporata skond il-li?ijiet ta’ Stat Membru ie?or g?andha l-kapa?ità ?uridika u l-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji jikkostitwixxix restrizzjoni g?al-libertà ta’ stabbiliment.

79 F’dan ir-rigward, f’sitwazzjoni b?al dik in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, kumpannija legalment inkorporata skond il-li?ijiet ta’ Stat Membru, li ma jkunx ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, fejn ikollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, ma g?andha ebda alternattiva o?ra, skond il-li?i ?ermani?a, fil-ka? li tkun trid tinforza quddiem qorti ?ermani?a d-drittijiet tag?ha ta?t kuntratt konklu? ma’ kumpannija o?ra inkorporata ta?t il-li?ijiet ?ermani?i, g?ajr dik li tinkorpora ru?ha mill-?did fil-?ermanja.

80 Issa, Überseering, li hija legalment inkorporata fl-Olanda u li g?andha hemm l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, g?andha, skond l-Artikoli 43 KE u 48 KE, id-dritt li te?er?ita l-libertà ta’ stabbiliment tag?ha fil-?ermanja in kwantu hija kumpannija inkorporata ta?t il-li?ijiet ta’ l-Olanda. F’dan ir-rigward, ftit jimporta li wara l-inkorporazzjoni ta’ din il-kumpannija, l-intier tal-kapital tag?ha inkiseb minn ?ittadini ?ermani?i residenti fil-?ermanja peress li ma jidhirx li dan il-fatt ne??ilha l-personalità ?uridika li hija tgawdi fis-sistema legali Olandi?a.

81 Barra minn hekk, l-e?istenza stess tag?ha hija inseparabbli mill-kwalità tag?ha ta’ kumpannija inkorporata ta?t il-li?i Olandi?a, peress li, kif ?ie rrimarkat, kumpannija te?isti biss fuq il-ba?i tal-li?ijiet nazzjonali li jiddeterminaw l-inkorporazzjoni u l-funzjonament tag?ha (ara, f’dan is-sens, is-sentenza Daily Mail and General Trust, i??itata iktar ’il fuq, punt 19). G?alhekk, ir-rekwi?it ta’ inkorporazzjoni mill-?did ta’ l-istess kumpannija fil-?ermanja jammonta proprju g?an-negazzjoni tal-libertà ta’ stabbiliment.

82 F’dawn i?-?irkustanzi, ir-rifjut, minn Stat Membru, li jirrikonoxxi l-kapa?ità ?uridika ta’ kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta’ Stat Membru ie?or fejn hija g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha min?abba, b’mod partikolari, il-fatt li l-kumpannija tkun ittrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha fit-territorju tieg?u wara l-ksib ta’ l-intier ta’ l-ishma minn ?ittadini ta’ dan l-Istat Membru li jirrisjedu fih, bil-konsegwenza li l-kumpannija ma tistax toqg?od, fl-Istat Membru ospitanti, fi pro?eduri ?udizzjarji sabiex tiddefendi d-drittijiet tag?ha ta?t kuntratt sakemm ma tinkorporax ru?ha mill-?did skond il-li?ijiet ta’ dan l-Istat, jikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà ta’ stabbiliment li, b?ala regola ?enerali, hija inkompatibbli ma’ l-Artikolu 43 KE u 48 KE.

Fuq il-?ustifikazzjoni li jista’ jkun hemm tar-restrizzjoni g?al-libertà ta’ stabbiliment

83 Fl-a??ar nett, g?andu ji?i e?aminat jekk restrizzjoni b?al din g?al-libertà ta’ stabbiliment tistax tkun i??ustifikata g?ar-ra?unijiet invokati mill-qorti tar-rinviju u mill-Gvern ?ermani?.

84 Il-Gvern ?ermani? sostna sussidjarjament li, fil-ka? li l-Qorti tal-?ustizzja tidde?iedi li l-applikazzjoni tat-teorija ta’ l-uffi??ju tikkostitwixxi restrizzjoni g?al-libertà ta’ stabbiliment, din ir-restrizzjoni tapplika b’mod li ma huwiex diskriminatorju, hija ??ustifikata g?al ra?unijiet imperattivi ta’ interess ?enerali u hija proporzjonali g?all-g?anijiet previsti.

85 Skond il-Gvern ?ermani?, il-kwalità mhux diskriminatorja tirri?ulta mill-fatt li r-regoli legali bba?ati fuq it-teorija ta' l-uffi??ju ma japplikawx biss fil-konfront ta' kull kumpannija barranija li tistabbilixxi ru?ha fil-?ermanja billi tittrasferixxi l-uffi??ju effettiv tag?ha fil-?ermanja, i?da wkoll fil-konfront tal-kumpanniji inkorporati skond il-li?ijiet ?ermani?i li jittrasferixxu l-uffi??ju effettiv tag?hom 'il barra mill-?ermanja.

86 Fir-rigward tar-ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali mressqa g?all-?ustifikazzjoni tar-restrizzjoni allegata, il-Gvern ?ermani? isostni, b'mod preliminari, li, f'oqsma o?ra, id-dritt Komunitajru sekondarju jassumi li l-uffi??ju ta' tmexxija u l-uffi??ju rre?istrat huma l-istess. G?alhekk, fil-prin?ipju, id-dritt Komunitarju rrikonoxxa l-mertu ta' uffi??ju rre?istrat u tat-tmexxija uniku.

87 Skond il-Gvern ?ermani?, ir-regoli ?ermani?i tad-dritt internazzjonali privat tal-kumpanniji jfittxu ?-?ertezza legali u l-protezzjoni tal-kredituri. F'dan ir-rigward, huwa jenfasizza li, fil-livell Komunitarju, ma hemm ebda armonizzazzjoni tal-modalitajiet ta' protezzjoni tal-kapital ta' kumpanniji b'responsabbiltà limitata u li dawn il-kumpanniji huma su??etti, fl-Istati Membri li ma humiex ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, g?al rekwi?iti li f'?erti aspetti huma ?afna inqas stretti. It-teorija ta' l-uffi??ju kif applikata mil-li?i ?ermani?a tiggarantixxi f'dan il-kuntest li kumpannija li jkollha ?-?entru ta' l-attivitajiet tag?ha fit-territorju ?ermani? ikollha kapital minimu fiss, u dan jikkontribwixxi sabiex il-partijiet li mag?hom tikkonkludi kuntratti u l-kredituri tag?ha jkunu protetti. Barra minn hekk, dan jipprekludi d-distorsjonijiet tal-kompetizzjoni in kwantu l-kumpanniji kollha li jkollhom i?-?entru ta' l-attivitajiet tag?hom fil-?ermanja huma su??etti g?all-istess rekwi?iti legali.

88 Skond il-Gvern ?ermani?, ?ustifikazzjoni o?ra tinsab fil-protezzjoni ta' l-azzjonisti minoritarji. Fin-nuqqas ta' standard Komunitarju fil-qasam ta' l-imsemmija protezzjoni, Stat Membru g?andu jkollu s-setg?a li japplika fil-konfront ta' kull kumpannija, li ?-?entru ta' l-attivitajiet tag?ha jkun fit-territorju tieg?u, l-istess rekwi?iti legali li jipprote?u l-azzjonisti minoritarji.

89 Il-protezzjoni ta' l-impjegati permezz ta' tmexxija kon?unta ta' l-impri?a ta?t il-kundizzjonijiet stipulati mil-li?i ti??ustifika wkoll l-applikazzjoni tat-teorija ta' l-uffi??ju. Skond il-Gvern ?ermani?, it-trasferiment lejn il-?ermanja ta' l-uffi??ju effettiv ta' kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru ie?or jista', jekk il-kumpannija ??omm il-kwalità tag?ha ta' kumpannija ta?t dik il-li?i, jinvolvi riskju li jkunu evitati d-dispo?izzjonijiet ?ermani?i dwar it-tmexxija kon?unta li jippermettu li, ta?t ?erti kundizzjonijiet, l-impjegati ji?u rrappre?entati fuq il-bord ta' sorveljanza tal-kumpannija. Il-kumpanniji ta' Stati Membri o?ra mhux dejjem ikollhom korp b?al dan.

90 Fl-a??ar nett, interessi fiskali ji??ustifikaw ir-restrizzjoni li jista' jkun hemm min?abba l-applikazzjoni tat-teorija ta' l-uffi??ju. F'dan ir-rigward, il-Gvern ?ermani? isostni li t-teorija ta' l-inkorporazzjoni tippermetti, b'mod iktar wiesa' mit-teorija ta' l-uffi??ju, il-?olqien ta' kumpanniji li jkollhom ?ew? postijiet ta' residenza u li g?alhekk ikunu su??etti g?al tassazzjoni ming?ajr limiti f'minn ta' l-inqas ?ew? Stati Membri. Dawn il-kumpanniji jo?olqu riskju li jintalbu u jing?ataw vanta??i fiskali fl-istess ?in f'diversi Stati. B?ala e?empju, il-Gvern ?ermani? isemmi t-tpa?ija transkonfinali ta' telf ma' profitti bejn impri?i ta' l-istess grupp.

91 Il-Gvern Olandi? u l-Gvern tar-Renju Unit, il-Kummissjoni u l-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA jqisu li r-restrizzjoni in kwistjoni ma hijiex i??ustifikata. B'mod partikolari, huma jsostnu li l-g?an tal-protezzjoni tal-kredituri kien ?ie invokat ukoll mill-awtoritajiet Dani?i fil-kaw?a Centros, i??itata iktar 'il fuq, sabiex ji??ustifikaw in-nuqqas ta' re?istrazzjoni fid-Danimarka ta' ferg?a ta' kumpannija li kienet ?iet legalment inkorporata fir-Renju Unit u li l-attivitajiet kollha tag?ha kellhom ji?u e?er?itati fid-Danimarka ming?ajr ma' din kienet tissodisfa r-rekwi?iti tal-li?i Dani?a fil-qasam ta' l-inkorporazzjoni u l-?las ta' kapital minimu. Huma j?idu li ma huwiex ?gur li r-rekwi?iti marbuta ma' kapital minimu jikkostitwixxu mezz effika?i g?all-protezzjoni tal-kredituri.

92 F'dan ir-rigward, ma g?andux ji?i esklu? li ra?unijiet imperattivi ta' interess ?enerali b?all-protezzjoni ta' l-interessi tal-kredituri, ta' l-azzjonisti minoritarji u ta' l-impjegati jew ukoll ta' l-awtoritajiet fiskali jistg?u, f'?erti ?irkustanzi u skond ?erti kundizzjonijiet, ji??ustifikaw restrizzjonijiet g?al-libertà ta' stabbiliment.

93 Madankollu, g?anijiet b?al dawn ma jistg?ux ji??ustifikaw li kumpannija, inkorporata b'mod regolari fi Stat Membru ie?or fejn din ikollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, ti?i m?a??da mill-kapa?ità ?uridika u, g?alhekk mil-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji. Fil-fatt, mi?ura b?al din tammonta proprju g?an-negazzjoni tal-libertà ta' stabbiliment rikonoxxuta lill-kumpanniji permezz ta' l-Artikoli 43 KE u 48 KE.

94 G?aldaqstant, hemm lok li g?all-ewwel domanda ting?ata r-risposta li l-Artikoli 43 KE u 48 KE jipprekludu li kumpannija, inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru li fit-territorju tieg?u jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, titqies, skond il-li?i ta' Stat Membru ie?or, b?ala li ttrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha f'dan l-Istat ta' l-a??ar, liema Stat i?a??ad lil din il-kumpannija mill-kapa?ità ?uridika u, g?alhekk, mill-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji quddiem qrati nazzjonali g?all-finijiet ta' l-infurzar tad-drittijiet tag?ha ta?t kuntratt konklu? ma' kumpannija stabbilita f'dan l-istess Stat.

Fuq it-tieni domanda preliminari

95 Mir-risposta mog?tija g?all-ewwel domanda preliminari jirri?ulta li, meta kumpannija inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru li fit-territorju tieg?u jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha te?er?ita l-libertà ta' stabbiliment tag?ha fi Stat Membru ie?or, l-Artikoli 43 KE u 48 KE jirrikjedu li dan ta' l-a??ar jirrispetta l-kapa?ità ?uridika u, g?alhekk, il-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji li din il-kumpannija jkollha skond il-li?i ta' l-Istat ta' inkorporazzjoni tag?ha.

Fuq l-ispejje?

96 L-ispejje? sostnuti mill-Gvern ?emani?, Spanjol, Taljan, Olandi? u tar-Renju Unit, kif ukoll mill-Kummissjoni u mill-Awtorità ta' Sorveljanza ta' l-EFTA, g?as-sottomissjoni ta' osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja ma jistg?ux jit?allsu lura. Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti nazzjonali, hija dik il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?.

G?al dawn il-motivi,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA,

b'risposta g?ad-domandi mag?mula lilha mill-Bundesgerichtshof, b'digriet tat-30 ta' Marzu 2000, taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikoli 43 KE u 48 KE jipprekludu li kumpannija, inkorporata skond il-li?ijiet ta' Stat Membru li fit-territorju tieg?u jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha, titqies, skond il-li?i ta' Stat Membru ie?or, b?ala li ttrasferiet l-uffi??ju effettiv tag?ha f'dan l-Istat ta' l-a??ar, liema Stat i?a??ad lil din il-kumpannija mill-kapa?ità ?uridika u, g?alhekk, mill-kapa?ità li toqg?od fi**

pro?eduri ?udizzjarji quddiem qrati nazzjonali g?all-finijiet ta' l-infurzar tad-drittijiet tag?ha ta?t kuntratt konklu? ma' kumpannija stabbilita f'dan l-istess Stat.

2) **Meta kumpannija inkorporata skond il-li?i ta' Stat Membru li fit-territorju tieg?u jkollha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha te?er?ita l-libertà ta' stabbiliment tag?ha fi Stat Membru ie?or, l-Artikoli 43 KE u 48 KE jirrikjedu li dan ta' l-a??ar jirrispetta l-kapa?ità ?uridika u, g?alhekk, il-kapa?ità li toqg?od fi pro?eduri ?udizzjarji li din il-kumpannija jkollha skond il-li?i ta' l-Istat ta' inkorporazzjoni.**

Rodríguez Iglesias

Puissochet

Wathelet

Schintgen

Gulmann

Edward

La Pergola

Jann

Skouris

Macken

Colneric von Bahr

Cunha Rodrigues

Mog?tija f'Qorti bil-miftu? fil-Lussemburgu fil-5 ta' Novembru 2002.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

Re?istratur

President

* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.